

# TURKEY RIGHTS MONITOR



Uitgave 242 | Datum 3-9 februari

**(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)**

## WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 51 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

## GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

## VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

7 februari: De Turkse politie arresteert drie mensen tijdens een aardbevingsherdenking op 6 februari in Hatay nadat demonstranten in botsing kwamen met veiligheidstroepen die de toegang tot de officiële ceremonieplaats blokkeerden.

8 februari: De Turkse autoriteiten weigeren de belangrijkste oppositiepartij CHP een vergunning voor een pro-Palestijnse mars in Istanbul, wat aanleiding geeft tot kritiek op dubbele normen, aangezien de regerende AKP onlangs een soortgelijke bijeenkomst op dezelfde locatie hield.

## VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

4 februari: De Turkse acteur Melisa Sözen wordt door de politie van Istanbul ondervraagd wegens vermeende 'terroristische propaganda' over haar rol als Koerdische militant in de Franse serie The Bureau, omdat haar kostuum lijkt op YPG-kleding.

7 februari: Social mediaplatform X heeft de toegang geblokkeerd tot 42 accounts van Turkse journalisten, activisten en verbannen mediaorganisaties na een gerechtelijk bevel in Ankara waarin 'nationale veiligheid' werd aangehaald.

7 februari: De toegang tot het X-account van journalist Metin Cihan, dat 500.000 volgers heeft, is in Turkije geblokkeerd omdat het een bedreiging zou vormen voor de nationale veiligheid en de openbare orde, nadat hij kritiek had geuit op de Turkse handel met Israël en bewijs had gedeeld om zijn beweringen te ondersteunen.

8 februari: De Turkse autoriteiten arresteren JINNEWS-verslaggever Öznur Değer wegens "het verspreiden van terroristische propaganda" via berichten op sociale media over twee Koerdische journalisten die zijn omgekomen bij een drone-aanval, met berichten over politiegeweld tijdens haar detentie.

9 februari: Drie BirGün-journalisten, Uğur Koç, Berkant Gültekin en Yaşar Gökdemir, werden kortstondig vastgehouden op grond van de antiterreurwetten vanwege

een verhaal over Istanbuls hoofdaanklager Akin Gürlek, wat leidde tot veroordeling door oppositieleiders.

## **MENSENRECHTENVERDEDIGERS**

7 februari: Adnan Vural, voormalig lid van de Centrale Raad van Bestuur van de Mensenrechtenvereniging (İHD), werd veroordeeld tot 1 jaar, 6 maanden en 22 dagen gevangenisstraf wegens 'terroristische propaganda', terwijl hij werd vrijgesproken van 'lidmaatschap van een terroristische organisatie' door het 2e Hoge Strafhof van Ankara.

## **ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT**

3 februari: Een nieuwe wet die door het Turkse parlement is aangenomen, verleent de Staatsinspectieraad (DDK), onder het gezag van president Erdoğan, de bevoegdheid om ambtenaren en militaire officieren te schorsen of te ontslaan op basis van audits, wat aanleiding geeft tot bezorgdheid over mogelijke politieke zuiveringen.

5 februari: Turkse aanklagers eisen tot zeven jaar gevangenisstraf en een politiek verbod voor de burgemeester van Istanbul, Ekrem İmamoğlu, vanwege zijn kritiek op de gerechtelijke autoriteiten, waarbij hij hem wordt beschuldigd van "belediging", "dreiging" en "het aanvallen van individuen die terrorisme bestrijden".

5 februari: aanklagers van Istanbul starten een onderzoek naar CHP-parlementariër Cemal Enginyurt wegens vermeende belediging en bedreiging van president Erdoğan tijdens een parlementaire toespraak, waarbij het onderzoek ambtshalve werd gestart.

8 februari: Een Turkse rechtbank veroordeelde negen beklaagden tot levenslang in de gevangenis wegens "pogingen om de constitutionele orde omver te werpen" in het nieuwe proces tegen overheidsfunctionarissen in verband met de moord op de Turks-Armeense journalist Hrant Dink in 2007, waarbij regeringsgezinde rechter Akin Gürlek de zaak op controversiële wijze in verband bracht met de Gülen-beweging in de periode na 2016. (Voor de feiten van de Dink-moord <https://dinkcaseandfacts.com/>)

## **KOERDISCHE MINDERHEID**

7 februari: Pro-Koerdische Partij voor de Democratische Regio's (DBP) Nusaybin, voormalig covoorzitter Ziyet

Algan, werd samen met Mithat Yıldız en Lokman Aslan gearresteerd tijdens huisinvallen in Mardin.

## **FOLTERING EN MISHANDELING**

3 februari: ZD, een 25-jarige vrouw die in 2020 werd gearresteerd, zei dat ze nog steeds lijdt aan het trauma van een foullering tijdens politiehechtenis, waarbij ze werd gedwongen zich uit te kleden en te hurken in een kamer met glazen wanden met mannelijke agenten in de buurt.

5 februari: De Turkse gevangenisautoriteiten hebben de voorwaardelijke vrijlating uitgesteld van Figen Çapkur, een 51-jarige lerares die is veroordeeld wegens vermeende banden met de Gülen-beweging, ondanks het feit dat ze de vereiste gevangenisstraf had uitgezeten, onder verwijzing naar een onbevredigend voorwaardelijk interview en het besluit van een aanklager om haar detentie met vier maanden te verlengen.

6 februari: İbrahim Güngör, een 72-jarige Alzheimer-patiënt, blijft in de gevangenis ondanks ernstige gezondheidsproblemen, waaronder vergevorderde Alzheimer, diabetes en prostaatproblemen.

## **TRANSNATIONALE REPRESSIE**

5 februari: Volgens een rapport uit 2024 heeft Turkije zijn transnationale repressie geïntensiveerd door het orkestreren van de ontvoering van door de VN beschermde Turkse onderdanen in Kenia, het in beslag nemen van aan Gülen gelieerde scholen in Kirgizië en Burkina Faso, het uitvoeren van geheime surveillance in de VS, Duitsland en Frankrijk, en het aanvallen van verbannen journalisten en activisten door middel van diplomatieke druk en gedwongen uitleveringen

## **VROUWENRECHTEN**

4 februari: In januari werden in Turkije 33 vrouwen vermoord en 32 stierven onder verdachte omstandigheden, waarvan 13 door echtgenoten of vriendjes en 13 door andere familieleden, volgens het We Will Stop Femicide Platform.